

Երևան, 18 Նոյեմբեր, 2019

ՏԵՐՈՒԱԿԱՆ ԱՊՈՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմասկութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմասկութիւն վբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա զիս. Եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 1

ԱՐԴԱՐՆԵՐՈՒ ԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Երանի անոր, որ ամբարիշպ մարդոց խորհուրդին չի հեփեւիր,
մեղաւորներու ապրելակերպը չ'ընդօրինակեր
Եւ կԱսպուած ծաղրողներուն հետ ընկերութիւն չ'ըներ.

այլ՝ հաճոյք կ'առնէ Տիրոջ Օրէնքէն,
Եւ անոր Օրէնքը կը սերպէ գիշեր ու ցերեկ:

Անիկա կը նմանի հնոսող ջուրերու կողքին դնկուած ծառին,
որ ճիշդ ժամանակին իր պարուղը կու դայ,
Եւ որուն դերեւները չեն չորնար բնաւ.

անոր բոլոր գործերը յաջողութեամբ կը պսակուին:
Բնաւ այսպէս չեն ամբարիշպները.

այլ՝ կը նմանին յարդին, որ հովը կը դարպղնէ:
Ապոր համար ալ ամբարիշպները
Ասպուծոյ դափասդանէն պիտի չազափին.

մեղաւորները արդարներու կարգին պիտի չդասուին.
որովհետեւ Տէրը կը ճանչնայ արդարներուն ճամբան,
մինչ ամբարիշպներու ճամբան զիրենք կորուսդի պիտի դանի:

ՃԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Վ Ա Խ Ա Ա Ս Ո Ր Ք Ե Ր Ր Ո Ր Ո Վ Ժ Ի Ւ Ն, Մ Ո Վ Ր Ա Ջ Ա Վ Ի Ս Խ Ա Վ Ո Վ Ժ Ի Ւ Ն:

Եւ Հ Ի Ա Ն Ա Գ Ա Գ Բ Ժ Կ Ո Վ Ժ Ի Ւ Ն, Ն Ա Ձ Ե Ս Ե Լ Ո Ջ Ա Ր Ք Ա յ Ո Վ Ժ Ի Ւ Ն:

Ա Ր Ի Վ Ա Ս Ո Վ Ա Ճ Հ Ա Ր Ջ Մ Ե Լ Ո Ջ, Ո Ր Ա Պ Ա Մ Է Ն Է Ա Ն Ե Ղ Ե Լ Ո Ջ:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեղ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
ազ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի զնալ ի ճանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՕՐՈՒՅՆ ՆԻՒԹԸ
ՀԱՅ
ՄԱՐԳԱՐԵՐԴԻՒՆ ԵՐԵՄԻՎՅԻ
17 ԳԼՈՒԽ

ՅՈՒՂԱՅԻՆ ՄԵՂՋԸ ԵՒ ՊԱՏԻԺԸ (17:1-4)

«Յուղային մեղքը երկաթէ գրիզով ու աղամանդի ծայրով գրուած է» (1 հմբ): Հետաքրքրական արդարացած պատճեն մըն է, որ ցոյց կու փայ Յուղային մեղքը, որ անջնջելի է, որովհետեւ երբ երկաթով ու աղամանդի ծայրով կը գրեն կը մնայ անջնջելի, նոյնպէս ալ Յուղայի մեղքը: Նոյն արդարացած պատճենը ունի Պողոս Առաքեալ, այս անգամ Ասպուծոյ իօսքը որպէս այդպիսին, երբ կ'ըսէ. «Քրիստոսի նամակն էր դուք, պարզապէս մեր ձեռքով գրուած: Գրուած՝ ոչ թէ մեղանով, այլ՝ կենդանի Ասպուծոյ Հոգիով. ոչ թէ քարեղէն փախփակներու, այլ՝ ձեր սիրուերուն մարմնեղէն փախփակներուն վրայ» (ԲԿորնթ 3:3), որպէս անջնջելի: Ահա այդ բոլորը հեղքը ձգեցին իրենց սրբերուն ու իրենց պաշտամունքային կեանքին, որովհետեւ իրենց մեղքը նաև իրենց հետեւութիւնն էր հեթանոսական պաշտամունքին: Այս բոլորը որպէսզի գալիք սերունդները փեսնեն այդ բոլորը թէ ինչ բանի հետեւեցան անոնք: Այս բոլորը ցոյց կու փան Ասպուծոյ բժախնդրութիւնն ու նախանձախնդրութիւնը հանդեպ իր փառքին, ուր Խրայէլ գրուած էր հեթանոսաց չափուածներուն անոնց պաշտամունք ընելով:

ԶԱՆԱԳԱՆ ԱՍԱՑՈՒԱԾՔՆԵՐ (17:5-13)

Այս հագուածը կը ներկայացնէ գանազան ասացուածքներ: Ակսելով. «Անիծեալ ըլլայ այն մարդը, որ կ'ապահինի մարդու ու իր մարմնին: Անիծեալ է նաև այն մարդը որուն սիրով Ասպուծմէ հետացած է» (5 հմբ): Եւ այդպիսին պիտի նմանի մոշենիի եւ կարողութիւն պիտի չունենայ դեսնելու երբ աղեկութիւնը կու զայ, ու անբնակ երկրի մէջ պիտի բնակի (6 հմբ), որ կը նշանակէ օգուտ մը պիտի չունենայ, եւ ոչ մէկ դեսնակի արդիւնք, պիտուղ: Այդպիսին փոխանակ ապահինելու Ասպուծոյ, որովհետեւ Ասպուծոյ ապահինողը օրինեալ է, որ կը նմանի Սաղմոսերգուի բառերուն, այդպիսին ծառի կը նմանի չուրերու քով դնկուած, առափ պիտուներով եւ մշշաղալար (7-8 հմբ): Անմիջապէս կը զգուշացնէ, թէ մարդուս սիրով խարերայ ու չար է (9 հմբ): Եթէ մարդոց կը վարահինք, զգուշ ըլլանք, որ անոնց սիրով խարերայ է ու չար, որ յանկարծ կրնայ մեզ չօգնել: Միւս կողմէ, նաև մեր սրբերը խարերայ ու չար են, երբ այս անգամ կարծելով թէ Ասպուծոյ կը վարահինք, սակայն, մենք զմեզ խարած կրնանք ըլլալ: Որովհետեւ անկեալ մարդուն կարելի չէ վարահիլ, որովհետեւ չի կրնար զանազանել բարին չարէն, չարին կ'ըսէ բարի, իսկ բարիին՝ չար: Վարահելով անոնց, որոնց կարելի չէ վարահիլ: Ահա այս բոլորը մարդուս սիրովն է, այս պարագային սիրով ալ ըսելով չենք հասկնար այն մսեղէն գործարանը մարմնի, այլ՝ մարդուս խորհուրդները կը նշանակէ, ինչպէս պիտի ըսէ Քրիստոս. «Հոն ուր որ է ձեր գանձը, իոն է նաև ձեր սիրով», այսինքն՝ ձեր մտածումները եւ խորհուրդները: Ու ամենակարեւորը, «ո՞վ կրնայ զանիկա ճանչնայ» (9 հմբ) ոչ ոք, ոչ անձը ինք, ոչ ալ իր նմանը, բացի Ասպուծոյ, որ զիտէ ու կը քննէ մարդուս խորհուրդները, ըստ այնմ հագուցանելով իրաքանչիւրը իր գործերուն համաձայն (10 հմբ), կեանք անոնց՝ որոնք հաւաքարմութեամբ Ասպուծոյ ճամբէն քալեցին, մաս անոնց՝ որոնք խորհրեցան Ասպուծոյ ճամբէն:

Անոնք որոնք անիրաւութեամբ հարսփութիւն կը դիզեն, կը նմանին կաքաւին, որ հաւկիթ չունի, բայց թուխասի կը նափի (11 հմբ): Կաքաւի օրինակը կ'օգբագործէ, որովհետեւ կաքաւը ինք հաւկիթ չունի, ուրիշի հաւկիթները գողնալով, որպէս թէ իրը թուխասի կը նափի: Նոյնպէս ալ անիրաւութեամբ հարսփութիւն դիզողը, որ այդ հարսփութիւնը ճամբու կիսուն զինք պիտի թողու եւ պիտի չկարենայ վայելել, որովհետեւ անիրաւութամբ դիզուած հարսփութիւն է եւ ոչ Ասպուծոյ օրինութեամբ: Մարգարէն հասպագում մը կ'ընէ ըսելով. «Մեր սրբարանին փեղը սկիզբէն փառաւոր ու բարձր աթռոն է» (12 հմբ): Այս արդարացած պատճենը ներկայութեան մասին է, ու Անոր Գահին: Որովհետեւ Ան է միակ մեր յոյսն ու ապաւէնը: Խոկ անոնք որոնք զԱսպուծոյ կը թողուն անոնց անունները պիտի գրուին երկրի հողին վրայ, որովհետեւ Տէրը՝ Կեանքի չուրին աղբիւրը՝ թողուցին, իսկ անոնք որոնք հաւաքարմին մնացին, անոնց անունները պիտի արձանագրուին Կեանքի գիրքին մէջ ինչպէս պիտի ըսէ Յայգնութիւն Յովիաննու գիրքին մէջ (Յայգն 20:12):

ԵՐԵՄԻԱ ՏԻՐՈՉ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԽՆԴՐԷ (17:14-18)

Ահա մարգարէն օգնութիւնը կը խնդրէ Ասպուծմէ, յոյսով ու վարահութեամբ, որ Տէրը պիտի քժկէ ու փրկէ, որովհեք Ասպուած է միակ պարծանքը, ինչպէս պիտի ըստ Պօղոս Առաքեալ, «*Ու որ պիտի պարծենայ, թող Տիրոջնով պարծենայ»* (Երեմ 9:24, հմնդ Բ Կորնթ 10:17): Այսպես մարգարէն, որպէս ներկայացուցական հանգամանքով, ժողովուրդը ներկայացնելու իրենց մեղքերով եւ Ասպուծմէ խնդրելու քժկութիւն եւ փրկութիւն: Մարգարէն վարահ է որ Ասպուած Իր սկսած գործը կէս պիտի յթողու, այլ իր աւարտին հասցնէ, անոր համար ալ վարահ է երբ կ'ըսէ. «*զիս քժկէ ու պիտի քժկուիմ, զիս փրկէ ու պիտի փրկուիմ»* (14 հմր): Բայց շաբերը պիտի արհամարհէն, ծաղրեն, հեգնեն ըսելով. «*Տիրոջ խօսքը ո՞ւր է. իհմա թող զայ»* (15 հմր): Շաբեր նաև իր մարգարեւթեան հեղինակութիւնը կը հարցաքննեն, բայց այդ բոլորի դիմաց ինք կը մնայ հաւաքարիմ, շարունակելու իր ծառայութիւնը եւ առաքելութիւնը ըլլալու հովի ժողովուրդին եւ փոխանցելու Ասպուծոյ պարգամները (16 հմր):

ՇԱԲԱՋԸ ՊԱՀԵԼ (17:19-27)

Տէրը մարգարէն կը դրկէ Յուդայի թագաւորմերուն եւ ժողովուրդին, որպէսզի մտիկ ընեն Տիրոջ խօսքը: Անգամ մը եւս կը յիշեցնէ այն պարուիրանը, որ գրուած էր այս ժողովուրդին, «*Շաբաթ օրը սուրբ պահեցէք, ինչպէս ձեր հայրերուն պարուիրեցի»* (22 հմր): Բայց անոնք մտիկ չըրին, ընդհակառակը խոփորեցան: Վյո պարուիրանը միայն շաբթուան մէկ օրուան հետ կապուած պարուիրան մը չէր, այլ անոր մէջ ուրիշ խոսքում մը կար, կապուած յախիքենականին: Որովհենքեւ եթէ երբեք սուրբ պահեն, ահա այն ապեն Դաւիթին աթոռին վրայ նստող թագաւորներն ու իշխանները այս քաղաքին դրներէն ներս ախիքի մգնեն եւ այդ քաղաքը յախիքեան պիտի մնայ (25 հմր): Եթէ Ասպուծոյ պարուիրանը, որուն մէջ նաև միս բոլորը պարուիրանները եթէ պահեն ու կապարէն, Տէրը անգամը եւս պիտի վերականգնէ քաղաքը եւ ընդունելի պիտի ըլլան անոնց ընծայած զոհերը, հացի ընծան ու խունվը եւ շնորհակալութեան ընծաները: Իսկ եթէ մտիկ ընեն ու Շաբաթ օրը սուրբ չպահեն Տիրոջ կրակը պիտի ուրիշ զիրենք (27 հմր):